



(*)Facultade de Bioloxía

(*)Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Formación Profesional. Formación e Orientación Laboral

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V02M066V08101	Orientación e Función Titorial	1st	3.5
V02M066V08102	Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario	1st	4.5
V02M066V08103	Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos	1st	4.5
V02M066V08104	Sistema Educativo e Educación en Valores	1st	3.5
V02M066V08225	A Formación Profesional	2nd	8
V02M066V08227	Innovación Docente e Iniciación á Investigación na Formación Profesional	2nd	6
V02M066V08229	Formación e Orientación Laboral	2nd	12
V02M066V08301	Prácticas Externas	2nd	12
V02M066V08401	Traballo Fin de Master	2nd	6

IDENTIFYING DATA				
Orientación e Función Titorial				
Subject	Orientación e Función Titorial			
Code	V02M066V08101			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Formación Profesional. Formación e Orientación Laboral			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	3.5	Mandatory	1	1c
Language				
Department				
Coordinator				
Lecturers	Barreira Arias, Alberto José Doval Ruiz, María Isabel Fernández Guerra, Ernesto			
E-mail				
Web				
General description	A materia “Orientación e Función Titorial”, está integrada no módulo común do Máster Universitario para o Profesorado de Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. O contido curricular desta materia pretende ser unha ferramenta eficaz, práctica e operativa para o estudante -futuro docente- ó tratar de situar os procesos de orientación e titoría na labor educativa diaria, así como establecer planes e programas de acción titorial partindo dun plantexamento educativo inclusivo e altamente persoalizado en colaboración cos equipos docentes, estudantes e familias.			
Competencias				
Code				Typology
CG1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.			- saber
CG4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.			- saber - saber facer
CG6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.			- saber - saber facer
CG7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.			- saber facer
CG9	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos			- saber
CG11	Desenvolver as funcións de titoría e orientación dos estudantes de maneira colexiada.			- saber facer - Saber estar / ser
CG18	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.			- saber facer
CE1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.			- saber

CE2	Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe.	- saber
CE3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.	- saber facer
CE4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.	- saber - saber facer
CE7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, tutoría e orientación académica e profesional.	- saber facer
CE8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.	- saber facer
CE9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.	- saber facer
CE10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.	- saber facer
CE12	Adquirir habilidades sociais na relación e orientación familiar.	- saber facer
CE21	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.	- saber facer - Saber estar / ser
CE24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.	- saber - saber facer
CE25	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.	- saber facer - Saber estar / ser
CE30	Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.	- saber facer
CE31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.	- saber facer
CT1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	- saber facer
CT2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.	- saber facer
CT3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares	- saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe	
Learning outcomes	Competences
Coñecer, comprender e desenvolver os fundamentos teóricos (conceptuais, lexislativos) sobre os que se asenta a orientación e a función tutorial, así como as súas relacións coa función docente.	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE7 CE8 CE25 CT1 CT3
Analizar e valorar a importancia da orientación e da tutoría como un factor de calidade no ensino en secundaria, sensibilizando ó profesorado da necesidade da súa participación activa.	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE2 CE4 CE12 CE21 CE25 CT2

Comprender a organización e a estrutura do Plan de Acción Titorial para un centro de ensinanza secundaria	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE3 CE7 CE9 CE24 CE31 CT1 CT2
Deseñar e aplicar estratexias e programas de atención á diversidade do alumnado, así como de apoio ás familias.	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE1 CE3 CE4 CE9 CE10 CE12 CE30 CT1 CT3
Coñecer e aplicar algunhas técnicas e instrumentos de traballo a empregar na realización da labor titorial.	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CE4 CE7 CE21 CE30 CE31 CT1 CT3
Promover e manter a comunicación coa familia e o entorno. informando e asesorando nos diversos ámbitos da orientación e a acción titorial.	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE7 CE8 CE9 CE10 CE12 CT1 CT3

Contidos
Topic
1.- Bases conceptuais do ámbito disciplinar.
2.- Bases lexislativas da orientación e función titorial.
3.- Diagnóstico, prevención e intervención nas dificultades de aprendizaxe e da atención á diversidade.

4.- Programas e estratexias de intervención para a atención á diversidade.

5.- Medidas de atención á diversidade e adaptacións curriculares.

6.- Deseño e desenvolvemento do Plan de Acción Titorial. Estratexias e técnicas de orientación na tutoría.

7.- A participación das familias en centros e a súa orientación.

Planificación docente

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentacións/exposicións	2	4	6
Foros de discusión	0	2	2
Sesión maxistral	8	16	24
Tutoría en grupo	2	0	2
Actividades introdutorias	1.5	0	1.5
Traballos de aula	4	8	12
Outros	0	40	40

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricase/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como presentar a materia.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante
Outros	Traballos e proxectos a desenvolver de xeito autónomo por parte do alumno, individualmente ou en grupo.

Atención personalizada

	Description
Tutoría en grupo	Traballos de aula: Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Tutoría en grupo: Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Traballos e proxectos: Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a tutorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Traballos de aula	Traballos de aula: Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Titoría en grupo: Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Traballos e proxectos: Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).
Outros	Traballos de aula: Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Titoría en grupo: Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual). Traballos e proxectos: Actividade académica desenvolvida polo profesor, individual ou en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade pode desenvolverse de forma presencial (directamente na aula e nos momentos que o profesor ten asignados a titorías de despacho) ou de forma non presencial (a través do correo electrónico ou do campus virtual).

Avaliación		
	Description	Qualification Evaluated Competences

Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	10	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE1 CE2 CE3 CE4 CE7 CE8 CE9 CE10 CE12 CE21 CE24 CE25 CE30 CE31 CT1 CT2 CT3
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	10	CE25 CE31 CT3
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante.	30	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE1 CE2 CE3 CE4 CE7 CE8 CE9 CE10 CE12 CE21 CE24 CE25 CE30 CE31 CT1 CT2 CT3

Outros	TRABALLOS E PROXECTOS: O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	50	CG1 CG4 CG6 CG7 CG9 CG11 CG18 CE1 CE2 CE3 CE4 CE7 CE8 CE9 CE10 CE12 CE21 CE24 CE25 CE30 CE31 CT1 CT2 CT3
--------	---	----	---

Other comments and July evaluation

<div>- Para acadar unha avaliación continua positiva, dada a modalidade de ensino presencial do Master, esíxese a todoo<div><div>alumnado unha asistencia presencial dun mínimo do 80% das sesións (admisible a falta do 20% das horas) ademaisda<div><div>realización e entrega de tarefas ponderables.<div><div>- Os prazos de entrega das actividades, traballos, etc. serán comunicados na clase no momento oportuno.
É<div><div>necesariorespetalos estrictamente para ser cualificados na avaliación continua.<div><div>- O alumnado que non obteña unha avaliación continua positiva sobre os parámetros expostos<div><div>anteriormente,poderápresentarse a unha proba escrita (data marcada no calendario do mestrado para exames oficiais)<div><div>sobre todos oscontidos traballados. Esta proba estará baseada na rigurosidade e profundización dos coñecementos e<div><div>competencias acadadaspolos alumnos/as na materia e terá una ponderación de 10 puntos (100% da nota final).<div>

Bibliografía. Fontes de información

ÁLVAREZ GONZÁLEZ, B. (2003). Orientación familiar: Intervención familiar en el ámbito de la diversidad.Madrid: Sanz y Torres.ÁLVAREZ, M. e BISQUERRA, R. (2012), Orientación educativa: áreas, estrategias y recursos. Barcelona,WoltersKluwer España.ÁLVAREZ, M. e BISQUERRA, R. (Coords.) (1998). Manual de Orientación y Tutoría. Praxis.BLASCO CALVO, P. (2006). Estrategias psicopedagógicas para la diversidad en educación secundaria.Casosprácticos resueltos. Valencia: Nau Llivres (pp. 54-55).LÓPEZ URQUIZAR, N. e SOLÁ MARTÍNEZ, T. (2005). Orientación escolar y tutoría. Granada: GrupoEditorialUniversitario.MARTIN, X. e outros (2008). Tutoría. Técnicas, recursos y actividades. Madrid: Alianza Editorial.MARTÍN, E. e MAURI, T. (2011). Orientación educativa. Atención a la diversidad y educación inclusiva.Barcelona: Graó.MARTÍN, E. e ONRUBIA, J. (2011). Orientación y tutoría. Procesos de innovación y mejora de la enseñanza.Barcelona: Graó.MARTÍN, E. e SOLÉ, I. (2011). Orientación educativa. Modelos y estrategias de intervención. Barcelona:Graó.MARTÍNEZ, M.de C. (2012), Orientación educativa en la familia y en la escuela: casos resueltos.Madrid:Dykinson.MARTÍNEZ GONZÁLEZ, M. de C.; ÁLVAREZ GONZÁLEZ, B. y FERNÁNDEZ, A.P. (2009).OrientaciónFamiliar:Contextos, evolución e intervención. Madrid: Sanz y Torres.MARTÍNEZ GONZÁLEZ, Mª de C. (2007). Orientación educativa y tutoría. Madrid: Sanz y Torres.MONGE, C. (2009). Tutoría y orientación educativa. Nuevas competencias. Bizkaia: Wotters KluwerOCAMPO, C. I. (2012). Tutoría educativa en los diversos niveles y escenarios pedagógicos. En L. M. Sobrado,E.Fernández y M. L. Rodicio (Coords.). Orientación Educativa. Nuevas perspectivas (pp. 217-243). Madrid:BibliotecaNueva.SANTANA, L.E. (2012). Orientación educativa e intervención psicopedagógica. Madrid: Pirámide.SARMIENTO, J. A. (2012). Estrategias y acciones de asesoramiento social y familiar. En L. M. Sobrado, E.Fernández yM. L. Rodicio (Coords.). Orientación Educativa. Nuevas perspectivas (pp. 297-322). Madrid:Biblioteca Nueva.SOBRAO, L. Y BARREIRA, A. (2012). Servicios de Orientación Educativa: Organización y funcionamiento. EnL.M. Sobrado, E. Fernández y M. L. Rodicio (Coords.). Orientación Educativa. Nuevas

perspectivas (pp.187-214).Madrid: Biblioteca Nueva.ALGUNHAS REVISTAS DE INTERESE- Revista Española de Orientación y Psicopedagogía. <http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=1229>-Revista de Investigación Educativa RIE. <http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=1187>- Revista de Investigación en Educación. <http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=8080>- Cuadernos de Pedagogía.<http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=378>- Profesorado: Revista de curriculum y formación del profesorado.<http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=1066>- Familia.<http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=580>- Revista de Educación.<http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=1159>- Revista Iberoamericana de Educación.<http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=7466>- Revista Galego-Portuguesa de Psicoloxía e Educación.<http://dialnet.unirioja.es/servlet/revista?codigo=5804>ALGUNHAS WEBS DE INTERESE- Banco de imaxes e sons do MEC. <http://recursostic.educacion.es/bancoimagenes/web/>- CNICE- MEC, recursos para a Educación Secundaria Obligatoria:<http://www.isftic.mepsyd.es/w3/recursos/secundaria/http://capileiraticrecursos.wikispaces.com/RECURSOS+PARA+E.+SECUNDARIA>

Recomendacións

IDENTIFYING DATA				
Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario				
Subject	Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario			
Code	V02M066V08102			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Formación Profesional. Formación e Orientación Laboral			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	1c
Language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Tellado González, Fernando			
Lecturers	Alfonso Gil, Sonia Tellado González, Fernando			
E-mail	ftellado@uvigo.es			
Web	http://ftellado@uvigo.es			
General description	A presente materia ten un carácter básico e común para todas as especialidades do posgrao de Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Sitúase no primeiro cuadrimestre do primeiro curso e facilita a comprensión das claves do desenvolvemento humano e os cambios que teñen lugar nos procesos físicos e psicolóxicos (*cognición, linguaxe, personalidade, etc.) no período da adolescencia e a idade adulta. Estes coñecementos son fundamentais na formación de docentes da etapa secundaria xa que representan unha ferramenta indispensable para poder contribuír ao desenvolvemento dos adolescentes e os adultos a través dunha idónea planificación dos seus procesos de aprendizaxe.			

Competencias		
Code		Typology
CE1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.	- saber
CE2	Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe.	- saber
CE3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.	- saber - saber facer
CE4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.	- saber - saber facer
CE5	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e no centro, abordar e resolver posibles problemas.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.	- saber - saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe	
Learning outcomes	Competences

Coñecer e comprender os procesos de desenvolvemento adolescente e da idade adulta e plantexar estratexias educativas e psicosociais para a súa promoción.	CE1 CE2 CE3
Comprender os procesos de interacción educativa na aula e os procesos cognitivos, metacognitivos e afectivo-motivacionais que subxacen á aprendizaxe e planificar e aplicar estratexias para a súa promoción.	CE2 CE5
Deseñar propostas de actuación educativa e laborais para o alumnado con necesidades específicas de apoio educativo, acordos coa organización do centro docente e de formación.	CE4 CE5 CE9

Contidos

Topic	
1. FUNDAMENTOS DO COMPORTAMENTO HUMANO, DESENVOLVEMENTO E EDUCACIÓN	Conceptos de desenvolvemento, factores, teorías.
2. PSICOLOXÍA EVOLUTIVA	2.1. Cambios corporais e desenvolvemento na adolescencia. 2.2. Desenvolvemento cognitivo na adolescencia e na idade adulta. 2.3. Desenvolvemento afectivo-social na adolescencia e na idade adulta.
3. PSICOLOXÍA DA EDUCACIÓN	3.1. Enfoques conductuais da aprendizaxe na Educación Secundaria. 3.2. Enfoques cognitivos e socio-culturais da aprendizaxe na Educación Secundaria. 3.3. Factores Intrapersoais da Aprendizaxe: procesos e estratexias de aprendizaxe, motivación educativa, autoconcepto e procesos metacognitivos. 3.4. Factores Interpersoais da Aprendizaxe: a interacción alumno-alumno e a interactividade profesor-alumnos.
4. DIFICULTADES DE APRENDIZAXE E INTERVENCIÓN PSICOEDUCATIVA	Descrición, avaliación e intervención.

Planificación docente

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballos de aula	12	82	94
Sesión maxistral	8.5	0	8.5
Probas de tipo test	2	8	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballos de aula	Resolución de actividades, estudo de casos, elaboración de documentos sobre a temática da materia, tanto de maneira individual como grupal, baixo a dirección dos docentes.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Atención personalizada

	Description
Traballos de aula	Propóranse actividades para resolver na aula e resolveranse dúbidas sobre contidos e actividades da materia.

Avaliación

	Description	Qualification	Evaluated Competences
Traballos de aula	Actividades e prácticas a resolver en clase	70	CE1 CE2 CE3 CE4 CE5 CE9

Probas de tipo test	Preguntas sobre os contidos do temario	30	CE1 CE2 CE5
---------------------	--	----	-------------------

Other comments and July evaluation

Este máster ten a modalidade de ensino presencial, por tanto a asistencia a clase e a realización dos traballos de aula son obrigatorios para a avaliación continua. Esta asistencia debe ser, polo menos do 80% estando admitido faltar ao

20% da presencialidade.

Para superar a materia será preciso que os estudantes obteñan tanto na proba tipo test como nos traballos de aula como mínimo un 50% da cualificación nese apartado. O alumnado que non poida seguir a avaliación continua realizará unha proba dos contidos da materia, na data marcada no calendario do máster para os exames oficiais. Esta proba suporá o 100% da nota final. Os pormenores e características da devandita proba serán concretadas polo profesorado o día da presentación da materia ou cando se faga a consulta persoalmente. Aqueles estudantes que non superen as probas ou actividades obxecto de avaliación poderán recuperalas na convocatoria de xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Coll, C. (Coord.). (2010). *Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la Educación Secundaria*. Barcelona: Graó.

González-Pienda, J.A., González, R., Núñez, J.C. y Valle, A. (2002). *Manual de Psicología de la Educación*. Madrid: Pirámide.

Palacios, J, Marchesi, A. y Coll, C. (Comps.). (1999). *Desarrollo psicológico y educación: Vol. I. Psicología Evolutiva*. Madrid: Alianza Editorial.

García, J.N. (2001). *Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica*. Barcelona: Ariel.

Santrock, J.W. (2006). *Psicología del desarrollo*. México: McGraw-Hill.

Martín, C. y Navarro, J.I. (Coords.). (2011). *Psicología para el profesorado de Educación Secundaria y Bachillerato*. Madrid: Pirámide.

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Diseño Curricular e Organización de Centros Educativos**

Subject	Diseño Curricular e Organización de Centros Educativos			
Code	V02M066V08103			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Formación Profesional. Formación e Orientación Laboral			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	4.5	Mandatory	1	1c
Language				
Department				
Coordinator	Cid González, Antonio Pedro			
Lecturers	Cid González, Antonio Pedro Fernández Rodicio, Clara Isabel Pino Juste, Margarita Rosa			
E-mail	antopedronio@uvigo.es			
Web				
General description	El curriculum es el eje sobre el que se desarrolla la labor educativa, tanto en los aspectos conceptuales (concepciones, componentes, niveles, etc.) como en los procedimientos (procesos de diseño, puesta en práctica, evaluación, etc.). De ahí la importancia del dominio de los contenidos que vamos a trabajar en este modulo.			

Competencias

Code	Typology
CG1 Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.	- saber
CG2 Coñecer o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procesos de ensino e aprendizaxe respectivos.	- saber
CG3 Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	- saber facer
CG4 Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.	- saber facer
CG5 Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.	- saber facer
CG6 Diseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.	- saber facer
CG7 Diseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.	- saber facer
CG10 Diseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.	- saber facer - Saber estar / ser

CG16 Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.	- Saber estar / ser
CG17 Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.	- Saber estar / ser
CG18 Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.	- saber facer - Saber estar / ser
CE4 Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.	- saber - saber facer
CE9 Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.	- saber facer - Saber estar / ser
CE13 Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.	- saber - saber facer
CE19 Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.	- saber facer
CE20 Adquirir criterios de selección e elaboración de materiais educativos.	- saber facer
CE24 Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.	- saber - saber facer
CE27 Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.	- saber - saber facer
CE31 Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.	- Saber estar / ser
CT1 Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	- saber facer
CT2 Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.	- saber facer
CT3 Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias	- Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe

Learning outcomes	Competences
Diseñar e desenvolver proxectos educativos e unidades de programación que permitan adaptar o curriculum oficial ao contexto sociocultural	CG2 CG3 CG4 CG5 CG7 CG18 CE4 CE13 CE19 CE27 CT1 CT2 CT3
Programar e implementar procesos de avaliación: coñecemento e habilidade da implementación de procesos evaluativos.	CG1 CG3 CG4 CG16 CG17 CE4 CE9 CE20 CE24 CE27 CE31 CT1 CT2 CT3

Utilizar diferentes metodoloxías en función do proceso de E-A, adecuando os aspectos, procesos e criterios metodolóxicos a cada situación de E/A	CG1 CG2 CG4 CG6 CG10 CG17 CE13 CE19 CE24 CE27 CE31 CT1 CT2 CT3
Establecer procesos de mellora do proceso de E/A: analizando a interacción profesor alumnos como base para o establecemento de novas estratexias de acción programadora durante a realización do proceso E/A.	CG2 CG7 CG10 CG16 CG17 CE9 CE13 CE19 CE24 CE31 CT1 CT2 CT3
Construír e seleccionar materiais didácticos adecuando estes ao saber facer do alumnado	CG1 CG2 CG7 CG10 CE9 CE13 CE19 CE20 CT1 CT2 CT3
Crear deseños curriculares segundo diferentes modelos, proxectando, en cada caso a toma de decisións dunha forma auto-reflexiva e crítica.	CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG10 CE4 CE9 CE13 CE24 CE27 CE31 CT1 CT2 CT3
Dominar as diferentes técnicas e tipos de avaliación e responsabilizarse cos procesos avaliativos.	CG2 CG3 CG4 CG7 CG10 CG17 CG18 CE4 CE9 CE13 CE31 CT1 CT2 CT3

Contidos	
Topic	
1. Bases conceptuais e lexislativas.	Curriculum e teorías curriculares Orientacións teóricas do curriculum Modelos de curriculum Bases lexislativas
2. Organización de centros Educativos	Organización do Alumnado Organización do profesorado e liderazgo Organos Colexiados do centro escolar Documentos Institucionais
3. Compoñentes didácticos	Competencias Obxectivos: Tipos e redacción Contidos: Selección e secuenciación Metodoloxía: principios e estratexias Actividades: organización da aula e secuenciación das actividades Recursos didácticos Avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe

Planificación docente

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballos de aula	11	22	33
Proxectos	0	30	30
Prácticas autónomas a través de TIC	0	14	14
Sesión maxistral	11	22	33
Traballos e proxectos	0	2.5	2.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballos de aula	Durante as clases presenciais realizaranse exercicios concretos coa finalidade de que o alumnado adquira a consolidación de determinados procedimentos que máis tarde deberán formalizar de forma autónoma no proxecto. Cada alumno presentará ao final do curso as seguintes evidencias: 1.- Redacción dunha orde do día dunha reunión de departamento 2.- Redacción dun acta dunha reunión semanal de departamento 3.- Diseño dunha unidade didáctica facendo especial fincapé nos apartados de metodoloxía e avaliación 4.- Glosario de termos e mapa conceptual de documentos traballados (Máximo cinco follios)
Proxectos	Utilizarase como metodoloxía base o Aprendizaxe Basado en Proxectos ou Project Based Learning (PBL). Trátase dunha metodoloxía didáctica que utiliza metodoloxías activas e colaborativas cuxo obxectivo é que o alumnado alcance o dominio dos contidos mediante a realización dun proxecto deseñado polo profesor. Siguiendo a Edwards (2000) o proceso para levar a cabo o deseño por proxectos é o seguinte: * Planificación da investigación * Selección do tema * Recollida da información * Aplicación * Análise de datos * Informe * Seguimento e avaliación O proxecto consistirá na elaboración dunha unidade didáctica que se realizará individualmente ó longo do curso. Cada elemento curricular desta unidade terá un apartado teórico de fundamentación e análise que se realizará a través de consultas documentais e bibliográficas e tamén un apartado de deseño curricular. As diferentes fases do proxecto concretaranse nun produto escrito no ordenador para incorporar na plataforma. A profesora ofrecerá posibles temáticas para a unidade didáctica. A elaboración do proxecto terá varias fases que coinciden co deseño dos elementos curriculares dunha unidade didáctica. Para desenvolver o proxecto o alumnado terá en conta as explicacións teóricas da profesora e o traballo en equipo cos compañeiros onde se realizará unha retroalimentación do proceso para corrixir o antes posible os posibles erros no desenvolvemento do proxecto

Prácticas autónomas a través de TIC Realizaranse prácticas autónomas a través de diferentes plataformas didácticas

Sesión maxistral Durantelas sesións maxistraiss realizaranse as explicacións teóricas do tema e aclararanse as dubidas surxidas durante la elaboración do proxecto.
O alumnado disporá dun texto base de guía e axuda.

Atención personalizada

Description

Traballos de aula

Proxectos

Avaliación

	Description	Qualification Evaluated	Competences
Traballos de aula	Calificaranse as actividades realizadas na aula para comprobar a consolidación das aprendizaxes e realizar unha retroalimentación positiva.	20	CG1 CG2 CG7 CG16 CG17 CE13 CE24 CE27 CE31
Proxectos	Cada alumno presentará a programación dunha unidade didáctica. Poderá elixir a temática e o curso de implementación.	80	CG3 CG4 CG5 CG6 CG7 CG10 CG18 CE4 CE9 CE19 CE20 CE24 CT1 CT2 CT3

Other comments and July evaluation

A avaliación desta asignatura desenvólvese en varios niveis e dimensións. Partindo do marco xeral das competencias, é dicir, das capacidades, a avaliación intentará recoller e valorar aqueles aspectos relacionados co alumnado respecto de: campo dos coñecementos, campo dos procedementos, campo actitudinal e campo relacional.

Entendemos que o equilibrio estará en que o alumnado acabe por dominar estas catro grandes dimensións que dalgunha forma contribuirá a que se forme de xeito integral.

A avaliación está deseñada en función das seguintes características: formativa, continua, integral e final. Polo tanto, afecta a todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

A avaliación do proxecto terá dous aspectos: por un lado a xustificación teórica dos distintos elementos curriculares traballados e por outro o seu diseño. Para avaliar o proxecto seguiranse as seguintes normas:

I.- Utilización dos coñecementos disponibles nos documentos traballados na aula para contrastar as propias ideas, apoialas e fundamentalas. Comprensión das ideas básicas contidas nos materiais utilizados e analizados.

- 2.- Expresar correctamente as ideas propias, argumentadas e demostrar capacidade de escoita e receptividade.
- 3.- Crítica razonada de posicións e feitos fundamentados con argumentos utilizando un vocabulario técnico propio da materia.
- 4.- Claridade expositiva, habilidades de comunicación, estrutura da presentación traballada na aula.
- 5.- Estructura lóxica das ideas.
- 6.- Utilización e manexo das TIC.
- 7.- Adecuación e coherencia entre as actividades prácticas e os contidos teóricos.
- 8.- Calidade das aportacións e expresións de ideas innovadoras, contribucións no traballo en grupo, compromiso nas diferentes tarefas.
- 9.- Formulación dos obxectivos didácticos, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 10.- Selección do tema, secuenciación dos contidos o longo da unidade didáctica, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 11.- Selección das actividades, creatividade na súa elaboración, adecuación a idade e a temporalización.
- 12.- Diseño innovador de recursos.
- 13.- Selección das estratexias de avaliación: actividades de avaliación, tipos e técnicas de avaliación, deseño de instrumentos, etc.

O seguimento dos grupos de traballo convértese unha ocasión privilexiada para introducir, por parte da profesora, aspectos actitudinais (cooperación, responsabilidade profesional, motivación polo traballo de mestre, etc.). Do mesmo xeito, en algunhas fases do proxecto pídeselle ao alumnado que valoren o seu propio traballo (autoavaliación) ou o traballo dos demais compañeiros (coavaliación) para facer unha retroalimentación do proceso que permita solventar os erros na aprendizaxe o antes posible.

Para a valoración de traballo en grupo o alumnado debe cubrir unha matriz de autovaloración que estará dispoñible na plataforma.

Bibliografía. Fontes de información

CANTÓN MAYO, I. y PINO JUSTE, M.R., Diseño y desarrollo del curriculum. , Alianza editorial., 2011

CANTON MAYO, I. Y PINO JUSTE, M., Organización de centros educativos en la sociedad del conocimiento, Alianza, 2013

ANTÚNEZ, S. Y GAIRÍN, J., La organización escolar. Práctica y fundamentos. , GRAO, 1996

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Orientación e Función Titorial/V02M066V02101

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/V02M066V02102

Investigación e Innovación na Educación Secundaria/V02M066V02205

IDENTIFYING DATA**Sistema Educativo e Educación en Valores**

Subject	Sistema Educativo e Educación en Valores			
Code	V02M066V08104			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Formación Profesional. Formación e Orientación Laboral			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	3.5	Mandatory	1	1c
Language	Castelán Galego			
Department	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinator	Vieites García García, Manuel F.			
Lecturers	Fernández González, María Reyes Pereira Domínguez, María Carmen Vieites García García, Manuel F.			
E-mail	mvieites@uvigo.es			
Web				

General description	Toda práctica educativa de intervención educativa funda as súas raíces no sistema de ideas, procedementos e valores que os seus fins lle asignan. A posición dun/ha profesional do campo educativo que quere educar sen ter unha teoría clara e definida da educación sería tan irracional como a de aquel que quere guiar alguén sen saber de onde parte, por onde vai e onde se dirixe. Ésta é a razón pola que antes de deseñar o desenvolvemento de calquera intervención pedagóxica, o profesorado debe ter clara unha Teoría da Educación que guíe a determinación do proceso educativo e a selección dos medios para logralo. Para iso, e en primeiro lugar, é necesario precisar que é a Teoría da Educación, que lonxe de referirse exclusivamente a cuestións teóricas acerca da educación e polo tanto afastadas das realidades educativas, incide polo contrario en todos os aspectos propios da práctica educativa. Polo tanto, a Teoría da Educación significa coñecer para facer, saber para logo aplicar mellor as innovacións educativas e, en definitiva, para mellorar a calidade da educación. A continuación é obrigado determinar qué entendemos por educación, xa que ao ser un termo de uso habitual na vida cotiá porque a todas as persoas afecta de algún modo, todo o mundo se atrevería a dar unha definición de educación. Ademais, existen moitos conceptos afíns á educación como formación, ensino, aprendizaxe, instrución, capacitación, que se empregan en moitas ocasións como termos similares e que deben diferenciarse para a súa correcta utilización. Así mesmo, a educación non se pode reducir á que é impartida na escola -Educación Formal-, xa que as persoas se educan máis alá de ela e os influxos que se reciben a partir de outros medios son tanto ou máis potentes que os que proceden da escola e incluso interfiren na súa acción. Polo tanto, faise necesario traballar os conceptos de -Educación Non Formal-, definida como o conxunto de procesos, medios e institucións deseñados en función de explícitos obxectivos de formación, que non están directamente dirixidos á provisión dos graos propios do sistema educativo regrado, e o de -Educación Informal- que se referiría a aqueles procesos educativos que se producen indiferenciados de outros procesos sociais, que non foron institucionalizados nin sistematizados, que se dan no curso ordinario da vida. Un dos factores que influíu na crecente importancia que se lle outorgou tanto á Educación Non Formal como á Educación Informal foi o cambio nos valores defendidos pola sociedade, da defensa da virilidade ou a guerra pasouse á defensa da paz ou a tolerancia, valores nos que ata agora non educaba a escola e que a partir da transversalidade como na LOXSE e da inclusión da Educación en Valores da LOE, si serían incluídos nos seus contidos. Tendo en conta que a saída profesional deste curso de posgrao é a de ser docente en Educación Secundaria é polo que un bloque de contido centrarase exclusivamente no sistema educativo, co fin de introducir ao alumnado no universo da educación, prestando especial atención aos elementos que integran o sistema e ás súas funcións en relación coa acción educativa. En consecuencia considéranse os axentes socioeducativos e as súas responsabilidades pero tamén se presta especial atención a algunhas institucións fundamentais como o Estado ou as Comunidades Autónomas en tanto responsables da normativa educativa, responsables da redacción e desenvolvemento da Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación. A análise da situación actual complementase cunha breve perspectiva histórica, considerando os retos e desafíos de futuro (LOMCE - Lei Orgánica de Mellora e Calidade da Educación).
---------------------	---

Competencias		
Code		Typology
CG7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CG13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE6	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE11	Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CT1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	- saber - saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe	
Learning outcomes	Competences
O alumnado é quen de analizar os aspectos substantivos do sistema educativo español nos ámbitos estatal e autonómico. O alumnado estuda e coñece a súa estrutura nunha perspectiva histórica e actual.	CG13 CE6

O alumnado comprende os aspectos fundamentais da Lei Orgánica 2/2006 e da LOMCE, en relación cos niveis educativos vinculados ao Mestrado de Secundaria.	CG13 CE6 CT1
O alumnado coñece e valora o rol dos axentes socioeducativos nos procesos educativos formais propios das ensinanzas de secundaria, bacharelato, formación profesional e ensinanzas de idiomas.	CG7 CE10 CE11
O alumnado sabe como deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe con especial atención á equidade, a educación emocional e en valores, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e ou respecto dos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sostible.	CG7 CG13 CE10 CT1

Contidos

Topic	
1. O Universo educativo: concepto de educación. Os escenarios educativos. Educación formal, non formal e informal.	1.1. Concepto de educación. Trazos xerais e diferenciais. 1.2. Clarificación terminolóxica. 1.3. Dimensións e piares da educación. 1.4. Os escenarios educativos: educación formal, non formal e informal. 1.5. Da escola tradicional ás escolas renovadas.
2. O sistema educativo. Os axentes socioeducativos (educadores, alumnado, familia) e a súa evolución.	2.1. O sistema educativo español. Análise histórica. LOGSE, LOCE, LOE, LOMCE. 2.2. A estrutura do sistema educativo despois da LOMCE. Ensinanza obrigatoria e posobrigatoria. Educación Secundaria e Bacharelato. Formación Profesional. Ensinanzas de Idiomas. 2.3. Institucións e axentes no sistema educativo. O rol do Estado e o das Comunidades Autónomas. Os centros educativos. Profesorado e alumnado. As familias. Asociacións escolares.
3. A educación en valores.	3.1. Marco conceptual da educación en valores e actitudes. Cara unha convivencia pacífica. 3.2. Metodoloxía e estratexias didácticas ante valores e actitudes. 3.3. Avaliación de valores e actitudes. 3.4. Actitudes do profesorado ante valores controvertidos. 3.5. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos e a Declaración dos Dereitos da Infancia: contexto de actuación para a educación de valores e actitudes.

Planificación docente

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Sesión maxistral	14	7	21
Traballos de aula	14	12.5	26.5
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	40	40

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Sesión maxistral	O profesorado explica os aspectos básicos dos núcleos temáticos da materia.
Traballos de aula	O alumnado realiza traballos nos que aplica os coñecementos desenvolvidos na sesión maxistral.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo propio seguindo as indicacións do profesorado.

Atención personalizada

	Description
Sesión maxistral	Mediante tutorías presenciais ou por correo electrónico concertadas co profesorado.
Traballos de aula	Mediante tutorías presenciais ou por correo electrónico concertadas co profesorado.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Mediante tutorías presenciais ou por correo electrónico concertadas co profesorado.

Avaliación

	Description	Qualification Evaluated	Competences
Sesión maxistral	O profesorado explica os aspectos básicos dos núcleos temáticos da materia	20	CE6 CE10 CE11
Traballos de aula	O alumnado aplica o coñecemento teórico a casos prácticos.	30	CG7 CG13 CE6 CE10 CE11
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo de elaboración propia segundo as indicacións do profesorado.	50	CG7 CG13 CE6 CE10 CE11 CT1

Other comments and July evaluation

Bibliografía. Fontes de información

REFERENCIAS BIBLIOGRÁFICAS

Cuadernos de Pedagogía / Revista Galega do Educación/ Revista Galega do Ensino

Recomendacións

IDENTIFYING DATA				
A Formación Profesional				
Subject	A Formación Profesional			
Code	V02M066V08225			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Formación Profesional. Formación e Orientación Laboral			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	8	Mandatory	1	2c
Language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Meruéndano Cardeñosa, Miguel Angel Fernández Riveiro, Miguel Anxo			
Lecturers	Fernández Riveiro, Miguel Anxo Meruéndano Cardeñosa, Miguel Angel			
E-mail	mmeruendano@edu.xunta.es riveiro@edu.xunta.es			
Web				
General description	A materia “Formación Profesional” facilita a adquisición dos coñecementos suficientes sobre o sistema de Formación Profesional vixente en España, que abrangue tanto a FP regrada como a FP para o Emprego. Garantirase pois o estudo das diferentes modalidades en que se organiza a FP Regrada, tendo en conta a normativa e o desenvolvemento curricular galego así como a análise das especialidades de profesorado da FP. Por último, analizaranse os distintos programas educativos europeos que posibilitan o intercambio de experiencias entre docentes e estudantes nun contexto internacional.			

Competencias		
Code		Typology
CG4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.	- saber - saber facer
CG13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino	- saber
CG14	Coñecer e analizar as características históricas da profesión docente, a súa situación actual, perspectivas e interrelación coa realidade social de cada época.	- saber - saber facer
CG16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.	
CG18	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.	- saber - saber facer - Saber estar / ser
CE8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.	- saber - saber facer
CT1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	- saber - saber facer

CT2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.	- saber - saber facer
CT3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias	- saber - saber facer - Saber estar / ser

Resultados de aprendizaxe		
Learning outcomes	Competences	
Establece a relación existente entre demanda do contorno produtivo, cualificacións profesionais e oferta formativa de FP.	CG4 CG13	
Analiza o Catálogo Nacional de Cualificacións Profesionais e coñecer a estrutura das cualificacións.	CT1	
Coñece a estrutura da Formación Profesional no Sistema Educativo e a súa homologación co resto dos subsistemas de FP.	CG13	
Identifica os distintos niveis de concreción curricular dende o DBT ao currículo adaptado ao grupo clase.	CG13 CE4 CE8 CT1 CT2	
Coñece a estrutura curricular dos ciclos de FP no sistema educativo, atendendo as diferenzas na súa regulación polas leis educativas (LOGSE, LOE e LOMCE).	CG13 CG14	
Distingue a oferta de FP Regrada: réxime ordinario, de adultos (oferta modular) e a distancia.	CG13 CG14	
Analiza os proxectos experimentais na FP Dual en Galicia.	CG4 CG13 CG16 CT1 CT2 CT3	
Valora o plurilingüismo vixente no sistema educativo galego e determinar as características básicas das seccións bilingües en FP.	CG4 CG13 CT1 CT2 CT3	
Comprende o proceso de acreditación de competencias.	CG4 CG13 CG16 CG18 CE4 CT1 CT2	
Identifica as características básicas dos programas europeos destinados ao alumnado e profesorado da FP, Leonardo e Erasmus, e adquirir as destrezas necesarias para poder formalizar solicitudes a estes programas.	CG4 CG13 CG18 CT1 CT2 CT3	

Contidos		
Topic		
1. A FP EN ESPAÑA:	1.1. Cualificacións: INCUAL, catálogo nacional de cualificacións, marco europeo 1.2. Subsistemas da FP: “regrada” e “para o emprego”. 1.3. FP e experiencia profesional: acreditación de competencias. 1.4. Inserción Laboral como profesor de FP Regrada: especialidades de profesorado 1.5. Análise da lexislación vixente: LOGSE vs LOE /LOMCE e desenvolvemento curricular galego	
2. A FP NO SISTEMA EDUCATIVO (REGRADA):	2.1. FP de Base e FP Específica. 2.2. Ciclos formativos de grao medio e superior. 2.3. Formación Profesional Básica. 2.4. FP Dual. 2.5. FP de Adultos: presencial e a Distancia. 2.6. Plurilingüismo: linguas vehiculares e sección bilingües	

Planificación docente			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Sesión maxistral	10	0	10
Traballos tutelados	5	0	5
Traballos de aula	12	90	102
Presentacións/exposicións	12	50	62
Probos de tipo test	0	20	20

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introductorias	Presentación da materia e avaliación inicial.
Sesión maxistral	Explicación por parte dos profesores da materia utilizando as presentacións cós alumnos terán a súa disposición na plataforma de e-learning faitic. A materia conta con dous profesores que atenderán as dúbidas e consultas dos alumnos dinamizando as clases presenciais e atendendo o traballo autónomo do alumno. Garántese que as titorías sexan tanto presenciais como a través de do foro de faitic e o correo electrónico.
Traballos tutelados	Proporanse actividades para que o alumno teña que intervir de forma oral na clase e deseñaremos actividades para fomentar o traballo en equipo.
Traballos de aula	A base da nosa metodoloxía é o fomento da aprendizaxe autónoma do alumno, coa orientación dos profesores. A aprendizaxe autónoma do alumno estará apoiada pola plataformas de e-learning faitic, nas que o alumno disporá de diferentes materiais elaborados para a materia.
Presentacións/exposicións	A exposición oral dos traballos, facendo uso das TIC's.

Atención personalizada	
	Description
Traballos de aula	A atención ao alumnado garantírase por unha dobre vía: o apoio presencial na aula e as titorías on line, empregando a plataforma moodle de e-learning FAITIC da universidade e os correos electrónicos dos profesores da materia. A metodoloxía será activa e participativa, coa intención de garantir a formación práctica dos futuros docentes. Para elo, proporanse actividades para que o alumno teña que intervir de forma oral na clase e crearemos grupos, para fomentar o traballo en equipo Aproveitando a oportunidade que ofrece a plataforma dixital da Universidade, o profesorado terá unha constante comunicación cos/as alumnos/as mediante os foros e os anuncios xerais. Aqueles/as estudantes, que tras a avaliación inicial, necesiten un apoio especial do profesorado, recibirán a atención individualizada que requiran en cada caso. Así, teremos moi en conta a bagaxe formativa e profesional que teña cada alumno á hora de facilitar o proceso de ensino aprendizaxe.
Presentacións/exposicións	A atención ao alumnado garantírase por unha dobre vía: o apoio presencial na aula e as titorías on line, empregando a plataforma moodle de e-learning FAITIC da universidade e os correos electrónicos dos profesores da materia. A metodoloxía será activa e participativa, coa intención de garantir a formación práctica dos futuros docentes. Para elo, proporanse actividades para que o alumno teña que intervir de forma oral na clase e crearemos grupos, para fomentar o traballo en equipo Aproveitando a oportunidade que ofrece a plataforma dixital da Universidade, o profesorado terá unha constante comunicación cos/as alumnos/as mediante os foros e os anuncios xerais. Aqueles/as estudantes, que tras a avaliación inicial, necesiten un apoio especial do profesorado, recibirán a atención individualizada que requiran en cada caso. Así, teremos moi en conta a bagaxe formativa e profesional que teña cada alumno á hora de facilitar o proceso de ensino aprendizaxe.

Traballos tutelados	A atención ao alumnado garantirase por unha dobre vía: o apoio presencial na aula e as titorías on line, empregando a plataforma moodle de e-learning FAITIC da universidade e os correos electrónicos dos profesores da materia. A metodoloxía será activa e participativa, coa intención de garantir a formación práctica dos futuros docentes. Para elo, proporanse actividades para que o alumno teña que intervir de forma oral na clase e crearemos grupos, para fomentar o traballo en equipo Aproveitando a oportunidade que ofrece a plataforma dixital da Universidade, o profesorado terá unha constante comunicación cos/as alumnos/as mediante os foros e os anuncios xerais. Aqueles/as estudantes, que tras a avaliación inicial, necesiten un apoio especial do profesorado, recibirán a atención individualizada que requiran en cada caso. Así, teremos moi en conta a bagaxe formativa e profesional que teña cada alumno á hora de facilitar o proceso de ensino aprendizaxe.
Actividades introductorias	A atención ao alumnado garantirase por unha dobre vía: o apoio presencial na aula e as titorías on line, empregando a plataforma moodle de e-learning FAITIC da universidade e os correos electrónicos dos profesores da materia. A metodoloxía será activa e participativa, coa intención de garantir a formación práctica dos futuros docentes. Para elo, proporanse actividades para que o alumno teña que intervir de forma oral na clase e crearemos grupos, para fomentar o traballo en equipo Aproveitando a oportunidade que ofrece a plataforma dixital da Universidade, o profesorado terá unha constante comunicación cos/as alumnos/as mediante os foros e os anuncios xerais. Aqueles/as estudantes, que tras a avaliación inicial, necesiten un apoio especial do profesorado, recibirán a atención individualizada que requiran en cada caso. Así, teremos moi en conta a bagaxe formativa e profesional que teña cada alumno á hora de facilitar o proceso de ensino aprendizaxe.

Avaliación			
	Description	Qualification Evaluated	Competences
Traballos de aula	Participouse na clase amosando interese, puntualidade, realizando cuestións en clase, cooperando cos compañeiros de equipo e demostrando motivación cara a profesión docente	10	CG4 CG13 CG14 CG16 CG18 CE4 CT1 CT2 CT3
Presentacións/exposicións	Leváronse a cabo exposicións orais de calidade dos traballos en equipo, atendendo a: - Uso das TIC's. - Calidade da presentación. - Exposición de tódolos apartados do traballo. - Adaptación ao tempo dispoñible. Será necesario obter un mínimo de 5 (sobre 10) nesta proba para poder aprobar a materia.	40	CG4 CG14 CE8 CT1 CT2
Traballos tutelados	Aplicouse o aprendido por medio de traballos en equipos, atendendo a: Calidade e pertinencia dos contidos Redacción dos traballos. Presentación.	20	CG4 CG13 CG16 CG18 CE4 CT1 CT2 CT3

Probas de tipo test	Adquiríronse os contidos teóricos. Esta proba incluírá preguntas tipo test e outras de resposta breve	30	CG13 CG14
---------------------	--	----	--------------

Other comments and July evaluation

CRITERIOS PARA ESTUDANTES QUE NON SUPERARON A AVALIACIÓN CONTINUA E DEBAN REALIZAR O EXAME DA 1ª CONVOCATORIA:

Estes/as estudantes deberán presentar os traballos obrigatorios non aprobados previamente na data indicada para a realización do Exame da 1ª convocatoria desta materia. Os profesores realizarán as preguntas oportunas trala exposición dos traballos coa fin de verificar se o/a alumno/a adquiriu as competencias mínimas requiridas. Non haberá unha proba escrita senón que o "exame" consistirá na exposición dos traballos e a resposta ás preguntas formuladas polos profesores.

En caso de non superar a materia nesta primeira convocatoria, os estudantes deberán ser avaliados conforme ao establecido para os/as alumnos/as non asistentes, tal e como se especifica a continuación:

CRITERIOS PARA ALUMNOS/AS NON ASISTENTES E PARA OS QUE SE PRESENTEN NA 2ª CONVOCATORIA:

Cráterios de avaliación	Instrumento de avaliación	Cráterios de cualificación
Adquiríronse os contidos teóricos <i>Será necesario optar un mínimo de 5 (sobre 10) nesta proba para poder aprobar a materia</i>	Proba obxectiva: preguntas con resposta breve	40%
Aplicouse o aprendido por medio de traballos individuais (mostraranse en fatic cunha semana de antelación ás datas de avaliación), atendendo a: Calidade e pertinencia dos contidos Redacción dos traballos. Presentación co formato adecuado <i>Será necesario optar un mínimo de 5 (sobre 10) nesta proba para poder aprobar a materia</i>	Corrección por escrito de varios traballos	30%
Leváronse a cabo exposicións orais de calidade dos traballos, atendendo a: Uso das TICs. Calidade da presentación. Exposición de tódolos apartados do traballo. Adaptación ao tempo dispoñible. <i>Será necesario optar un mínimo de 5 (sobre 10) nesta proba para poder aprobar a materia</i>	Observación sistemática.	30%

Bibliografía. Fontes de información

Lexislación en materia de Educación, como:

- LEI ORGÁNICA 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa, (LOMCE)
- Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación (LOE).
- Lei Orgánica 1/1990, de 3 de outubro de 1990, de Ordenación Xeral do Sistema Educativo (LOGSE).
- Decreto 114/2010, do 1 de xullo, polo que se establece a ordenación xeral da formación profesional do sistema educativo de Galicia.
- Orde do 12 de xullo de 2011 pola que se regulan o desenvolvemento, a avaliación e a acreditación académica do alumnado das ensinanzas de formación profesional inicial.
- Orde do 12 de xuño de 2012 pola que se actualiza a oferta de ciclos formativos polo réxime ordinario, por curso completo e en modalidade presencial, en centros públicos da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano académico 2012-2013.
- Orde do 13 de xuño de 2012 pola que se actualiza a oferta modular polo réxime de persoas adultas nas modalidades presencial, semipresencial e a distancia de ciclos formativos de formación profesional en centros públicos da Comunidade Autónoma de Galicia para o ano académico 2012-2013.
- Orde do 13 de xullo de 2011 pola que se regulan os programas de cualificación profesional inicial na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Resolución do 30 de xullo de 2012, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento dos ciclos formativos de formación profesional inicial no curso 2012-2013.
- Orde do 28 de febreiro de 2007 pola que se regula o módulo profesional de formación en centros de traballo da formación

profesional inicial, para o alumnado matriculado en centros educativos da Comunidade Autónoma de Galicia.

- Orde do 5 de novembro de 2010 pola que se establece, con carácter experimental, a ordenación da formación profesional inicial polo réxime para as persoas adultas nas modalidades a distancia e semipresencial.
- Orde do 2 de decembro de 2008 pola que se regulan as probas de acceso aos ciclos formativos de formación profesional do sistema educativo.
- Orde do 5 de abril de 2013 pola que se regulan as probas para a obtención dos títulos de técnico e de técnico superior de ciclos formativos de formación profesional dos establecidos ao abeiro da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

WEBS de Referencia:

Información xeral do ensino en Galicia:

<https://www.edu.xunta.es>

FP: ámbito estatal e galego

<http://todofp.es/>

www.edu.xunta.es/fp

www.oapee.es

http://www.educacion.gob.es/educa/incual/ice_incual.html

<https://www.sepe.es/>

<http://traballo.xunta.es/>

Sindicatos do ensino:

<http://www.cig-ensino.com/>

<http://www.ccooensino.net/ensenanzagalicia/>

<http://www.feteugtgalicia.es/>

<http://www.anpegalicia.com/>

<http://www.stegsindicato.org/>

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Formación e Orientación Laboral/V02M066V08229

Subjects that it is recommended to have taken before

Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos/V02M066V08103

Innovación Docente e Iniciación á Investigación na Formación Profesional/V02M066V08227

Sistema Educativo e Educación en Valores/V02M066V08104

Other comments

Para poder acollerse á avaliación continua a través de actividades na aula virtual é preciso asistir ás aulas nun 80% do tempo presencial cun aproveitamento axeitado. Aquel alumnado que non conte coa citada porcentaxe de asistencia, terá que realizar as probas indicadas no apartado de avaliación en criterios para alumnos non asistentes, nas datas establecidas oficialmente para a primeira convocatoria e, se é o caso, para a segunda.

Os documentos e arquivos dos traballos e tarefas do curso serán dispostos, en tempo e forma segundo os prazos programados, por cada alumna e cada alumno no seu espazo persoal respectivo na aula virtual do curso en FAITIC, en formatos de código aberto ou de visores libres.

IDENTIFYING DATA				
Innovación Docente e Iniciación á Investigación na Formación Profesional				
Subject	Innovación Docente e Iniciación á Investigación na Formación Profesional			
Code	V02M066V08227			
Study programme	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Formación Profesional. Formación e Orientación Laboral			
Descriptors	ECTS Credits	Type	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	2c
Language	Castelán			
Department				
Coordinator	Alvarez Lires, Francisco Javier			
Lecturers	Alfonso Gil, Sonia Alvarez Lires, Francisco Javier González González, Salvador Guillermo			
E-mail	xlires@mundo-r.com			
Web				
General description	Os continuos cambios sociais que experimenta a nosa sociedade reflíctense nos comportamentos cidadáns e nas dinámicas dos centros e institucións educativas, cuxo *meso e *microsistema absorbe a diversidade e complexidade do **macrosistema social. O profesorado, os centros e institucións educativas enfrontáanse no momento actual ao desafío de ofrecer resposta á ampla demanda educativa da sociedade contemporánea. Ante estes desafíos, o profesorado necesita e demanda recursos, formación e estratexias que lles permitan atopar respostas útiles, realistas e eficaces para adaptarse e adaptar a educación aos novos requirimentos sociais. Entre estes recursos e estratexias atópanse a innovación e a investigación educativa. Nela trátase fundamentalmente de como abordar desde o centro e a clase proxectos de innovación e investigación didáctica			

Competencias		
Code		Typology
CE24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.	- saber - saber facer
CE25	Analizar críticamente o desempeño da docencia, das boas prácticas e da orientación utilizando indicadores de calidade.	- saber facer - Saber estar / ser
CE26	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.	- saber - saber facer
CE27	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas e ser capaz de deseñar e desenvolver proxectos de investigación, innovación e avaliación.	- saber - saber facer
CT1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.	- saber facer
CT3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares	- saber facer

Resultados de aprendizaxe	
Learning outcomes	Competences

Deseñar e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da materia	CE24 CE25 CT1
Deseñar e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación e avaliación educativas, orientadas á mellora docente.	CE26 CE27 CT1
Saber traballar de maneira eficiente e construtiva en contornas cooperativas.	CE26 CT3

Contidos	
Topic	
A función investigadora do persoal docente de FP. - Relevancia da investigación na FP.	
O profesorado como axente reflexivo e crítico, capaz de proxectar a innovación docente e a investigación educativa na mellora da súa propia práctica.	- Os métodos e técnicas de investigación e o seu papel na práctica docente. - O acceso a e manexo da información como elemento cruce da mellora docente.
Análise e valoración dos proxectos e experiencias innovadoras no ensino-aprendizaxe	- A aprendizaxe baseada en proxectos.
Deseño e desenvolvemento de propostas de innovación e investigación no ensino-aprendizaxe.	- A aprendizaxe cooperativa como proposta de innovación metodolóxica na aula.

Planificación docente			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introdutorias	1	0	1
Sesión maxistral	12	20	32
Traballos de aula	10	33	43
Debates	2	7	9
Traballos e proxectos	5	60	65

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Actividades introdutorias	Actividades de presentación da materia e de coñecemento do alumnado.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor.
Debates	Charla aberta entre un grupo de estudantes. Pode centrarse nun tema dos contidos da materia, na análise dun caso, no resultado dun proxecto, exercicio ou problema desenvolvido previamente nunha sesión maxistral...

Atención personalizada	
	Description
Traballos de aula	A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través de: Tutorización presencial: No despacho do profesorado ou por teléfono en horario de tutorías (consultar web Uvigo). Tutorización vía correo electrónico: dúbidas sobre a realización de traballos, actividades, exames, etc. Teleformación a través da plataforma Fatic: para comunicados/avisos, entrega de documentos/materiais, envío de actividades/exercicios, etc.
Traballos e proxectos	A atención personalizada ao alumnado farase fundamentalmente a través de: Tutorización presencial: No despacho do profesorado ou por teléfono en horario de tutorías (consultar web Uvigo). Tutorización vía correo electrónico: dúbidas sobre a realización de traballos, actividades, exames, etc. Teleformación a través da plataforma Fatic: para comunicados/avisos, entrega de documentos/materiais, envío de actividades/exercicios, etc.

Avaliación

	Description	Qualification Evaluated	Competences
Traballos de aula	Actividades de aula e observación e seguimento da asistencia e a participación do alumno	30	CE27 CT1 CT3
Traballos e proxectos	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, xa sexan investigacións, traballos, proxectos ou programacións.	70	CE24 CE25 CE26 CE27 CT1 CT3

Other comments and July evaluation

Para conseguir unha avaliación continua positiva, dada a modalidade de ensino presencial do Máster, esíxese a todo o alumnado unha asistencia dun mínimo do 80% ás sesións, ademais da realización e entrega de tarefas ponderables.

Os prazos de entrega das actividades, traballos, etc. serán comunicados o primeiro día de clase coa presentación do programa da materia.

O alumnado que non obteña unha avaliación continua positiva, sobre os parámetros expostos anteriormente, e presentase o proxecto de innovación educativa e/ou investigación), poderá presentarse a unha proba escrita (data marcada no calendario do máster para exames oficiais) sobre todos os contidos traballados. Esta proba estará baseada na rigorosidade e profundización nos coñecementos e competencias conseguidas polo alumnado na materia e terá unha ponderación de 5 puntos (50% da nota final).

Bibliografía. Fontes de información

